

Darrere dels primers míssils disparats contra Kabul hi ha tota una maquinària econòmica que ja s'ha posat en marxa. Com en qualsevol altra guerra, sempre hi ha qui en treu beneficis. Uns s'obtenen directament, a través de les inversions en indústria militar, i uns altres, dels negocis que defensen les diferents parts enfrontades en el conflicte.

El gran negoci de la guerra

La guerra ja ha començat i els mercats s'han anat recuperant de manera irregular després de la primera sotragada. Les companyies que treuen més pit, però, són les que engruixeixen la indústria militar. Bona mostra d'això és, per exemple, la pujada que ha tingut a Wall Street la companyia d'aeronàutica Boeing, tot i la retallada anunciada de llocs de treball. Això es deu a l'ambient que es respira a la Casa Blanca i el Capitoli de la necessitat de rearmar-se, i que es tradueix en l'aprovació de partides milionàries per a defensa i en contractes milionaris per a companyies que depenen en bona part dels productes militars, com Boeing, Raytheon, Lockheed Martin, Honeywell o Dynamics.

Després dels atacs de l'11 de setembre el Congrés va concedir 40 mil milions de dòlars a la lluita contra el terrorisme i la reconstrucció i assistència als familiars de les víctimes. Bona part d'a-

quests diners aniran a parar al Pentàgon, i se sumaran als que ja s'havia pressupostat per a aquest departament, amb la qual cosa arribarà a administrar 345 mil milions de dòlars. La major part d'aquests diners, segons han recollit diverses publicacions especialitzades dels EUA, com *Defense News*, aniran a parar a projectes que diverses empreses del complex militar havien reclamat feia temps. I això només és el principi d'un seguit de pagaments a llarg termini, com confirmava fa poc el subsecretari de defensa dels EUA, Paul Wolfowitz.

L'investigador William D. Hartung, de l'Institut de Política Mundial de la Universitat New School de Nova York, explicava fa poc els seus temors pels projectes militars que ara rebrien una forta promoció. A més del programa antimíssils de Bush, Hartung assenyala que altres probables beneficiaris del nou estat d'ànim promilitar són programes com l'avió de guerra Osprey V-22: "Un pro-

jecte farcit d'escàndols i que ha estat vinculat amb accidents en què han mort almenys trenta membres del personal militar nord-americà. El programa podria experimentar una resurrecció amb una mica d'ajuda d'aliats influents, com Curt Weldon, representant republicà per Pennsilvània. Weldon, del districte que acull les instal·lacions de Boeing en què es fabriquen els V-22, segurament argumentarà que l'habilitat única de l'aparell en qüestió per volar indistintament com a avió o com a helicòpter serà ideal per explorar zones abruptes en la recerca d'amagatalls terroristes."

Hartung també explica que l'actual situació és igualment propícia per evitar retallades en el projecte de l'avió de combat més car del món, l'F-22 de Lockheed Martin, similar al V-22, que costa 200 milions de dòlars. Així com també ho tindran fàcil els promotors del bombardejador B-2 Stealth, fabricat per Northrop Grumman i que costa 2.000 milions de dòlars cadascun. Precisament les accions de Northrop Grumman, que a més de B-2 fa radars, creuers i destructors, han estat unes de les que més han pujat en les últimes setmanes.

I aquestes companyies no només hauran de vetllar pel consum intern sinó també per l'extern, ja que el Govern dels EUA s'ha pronunciat en favor d'accelerar els programes de vendes d'avions F-16 a Oman i els Emirats Àrabs Units, de sistemes de llançament múltiple de coets MLRS a Egipte, i d'avions de transport C-130 al Pakistan, tots productes de Lockheed Martin. Com diu Hartung, "tal com va fer el seu pare després de la guerra del Golf, el president Bush planeja vendre armes a canvi de suport polític i militar en la seva guerra contra el terrorisme".

Però no solament les empreses dels EUA es beneficien del conflicte. Els que ja han fet l'agost és la indústria militar de Rússia, l'Iran i el Pakistan, que han subministrat tot tipus d'armes a les diverses faccions enfrontades en el conflicte, segons ha denunciat l'ONG Human Rights Watch i tal com han reconegut els mateixos governs dels països esmentats. En el cas del Pakistan, segurament ha violat l'embargament que l'ONU va imposar a qualsevol provisió

d'armes per als talibans. També la Xina ha venut productes militars als talibans, en concret sistemes de seguiment de míssils i altres productes electrònics fabricats a Gran Bretanya principalment, segons ha dit el departament d'Estat dels EUA.

L'or negre de l'Afganistan. Parlant de diners tampoc es pot oblidar el negoci que hi ha en joc per al que aconseguixi controlar el país. Tal com explica Ahmed Rashid al llibre *Los Taliban* (Ed. Península), en el centre del conflicte hi ha la batalla pel petroli i gas d'Àsia central, "les últimes reserves energètiques sense explotar que existeixen en l'actualitat", i afegeix: "No menys important ha estat la intensa competència entre els estats regionals i les companyies petroleres occidentals, que es disputen la construcció dels lucratius oleoductes i gasoductes necessaris per transportar l'energia als mercats d'Europa i Àsia." En aquesta competència per fer ins-

tal·lacions de canalització d'energies, per exemple, hi havia enfrontades la petroliera Unocal, que comptava amb el suport del Govern dels EUA, i la companyia argentina Bidas Corporation, de l'empresari italoargentí Carlos Bulgheroni. Totes dues empreses capitanejaven sengles projectes de gasoductes que volien dur aquest recurs natural del Turkmenistan al Pakistan i l'Índia, passant per l'Afganistan. Totes dues empreses van iniciar converses amb els talibans per intentar fer realitat els seus projectes, però finalment les dues iniciatives van quedar suspeses el 1999 per manca d'acord i per la situació de la guerra a l'Afganistan.

Més enllà de la persecució d'un terrorista com Bin Laden, la guerra contra l'Afganistan es mostra també com un gran negoci a diverses bandes, del qual els civils afganesos de segur que no seran els primers beneficiats.

Oriol Cortacans

ROMEA

Coproducció:
Grec 2001 i
Teatre Romea

BODAS DE SANGRE

de Federico García Lorca
direcció Ferran Madico

Fundació **ROMEA**
per a les Arts Escèniques

focus.es

PRODETECTAIRE
Grups 93 309 70 04

902 10 12 12 **ENTRADA**
CAIXA CATALUNYA

Col·labora:

EL TAUUS, filmac, LIT, COLUMNA, el Periódico, Teatre Català, CAIXA